

H860/01.02.02/2023

Tullin toimitilastrategia 2023

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	1
2	Tullin strategia.....	2
2.1	Tullin strategiset painopisteet 2020–2023	2
2.2	Hyvän työympäristön periaatteet	2
3	Tullin toimitilastrategia	4
3.1	Toimintaympäristön ja työn tekemisen muutokset 2030 asti	4
3.2	Toiminnan erityispiirteiden vaikutus työympäristöön – käyttösidonnaiset tilat.....	5
3.3	Toimistotilojen kehittäminen, toimistotilojen yhteiskäyttöisyys ja monipaikkainen työ	7
3.4	Terveyttä ja hyvinvointia edistävä työympäristö	8
3.5	Yhteistyö ja verkostot	9
3.6	Toimitilaturvallisuus ja varautuminen	9
3.7	Ympäristötavoitteet ja yhteiskuntavastuu.....	10
3.8	Riskien hallinta	11
4	Toimitilajohtaminen.....	13
4.1	Toimitilajohtamisen ohjaus Tullissa	13
4.2	Toimitilajohtamisen roolit ja vastuut, toimitila- ja liikennealuehankkeet	13
4.3	Seurantamittarit.....	14
	Liitteet:	15

1 Johdanto

Tullin toimitilastrategian tavoitteena on edistää suunnitelmallista ja hallittua toimitilojen johtamista. Strategian tavoitteena on tarjota työntekijöillemme turvalliset ja terveelliset, toimintaamme tukevat tilat, jotka vastaavat käyttötarvetta.

Toimitilastrategia perustuu Tullin strategiaan ja valtion toimitilastrategiaan (VN/2650/2021), ja se ohjaa tilojen kehittämistä niin, että ne entistä paremmin tukevat Tullin toimintoja ja parantavat toimintamme tuloksellisuutta. Toimitilastrategiassa on huomioitu toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset.

Tullin toimitiloja kehitetään strategian mukaisesti huomioiden muuttuvat tarpeet ja mahdollisuudet. Toimitiloissa on otettava huomioon muun muassa toiminnallisten vaatimusten ensisijaisuus, työnteon paikkariippumattomuus ja työpaikalla tapahtuvan toiminnan ajallinen porrastaminen, työskentelytilojen riittävä eriyttäminen muun muassa terveyden, tietoturvan ja keskittymisedellytysten kannalta, uusimman työskentelytekniikan käyttömahdollisuudet, tilojen monipuolinen muunneltavuus, ympäristöystävällisten ratkaisujen välttämättömyys sekä mahdollisuudet yhteiseen toteutukseen tai tiloihin muiden viranomaisten tai yhteisöjen kanssa. Toimistotilat ovat monitilaympäristöjä, joissa on tiloja yksilötyöskentelylle ja luottamuksellisten asioiden hoitamiseksi sekä kasvokkaista ja virtuaalista vuorovaikutusta ja yhteistyötä varten. Käyttösidonnaisia tiloja suunniteltaessa kehitetään samanaikaisesti toimintaa ja tiloja, ja toimitilahankkeet edistävät toiminnan vaikuttavuutta.

Strategian mukainen tilojen kehittäminen tähtää tilojen käytön tehostamiseen ja säästöihin toimistotilojen toimitilakuluissa, mikä näkyy myös energian kulutuksen vähenemisenä.

Edellinen Tullin toimitilastrategia on laadittu vuonna 2015. Sen jälkeen tullilaki on uudistunut kokonaan, toimintaympäristöön on tullut muutoksia, etätö on laajentunut ja työ on muuttunut osin paikkariippumattomaksi. Lisäksi Tullista on tullut osin turvaverkon käyttäjä, ja tiedonhallintalain toimeenpano edellyttää huomattavia parannuksia toimitilaturvallisuuteen.

Valtionhallinnon päätöksen (VN/962/2020-VM-53) mukaan paikkasidonnainen ja monipaikkainen työ ovat valtiolla samanarvoisia työtapoja. Tavoitteena on uudistaa työyhteisöjä yhteistyössä henkilöstön kanssa monimuotoisen työnteon ehdoin ja edistää työtehtävien hoitamista monipaikkaisesti silloin, kun se on viraston ja työtehtävien kannalta mahdollista. Tulevaisuuden hallinnollisen alueen toimistotilat ovat joustavia monitilaratkaisuja, joissa on helppoa ja tehokasta tehdä yhteistyötä.

Toimitilastrategia on tehty yhteistyönä työryhmässä, jossa on edustajia Tullin eri toiminnoista. Tavoitteena on ollut tunnistaa toimintojen tulevaisuudennäkymät ja kehittää samanaikaisesti sekä toimintaa että työympäristöä, johon kuuluu fyysinen, digitaalinen ja sosiaalinen ympäristö. Työryhmässä on ollut mukana myös Senaatti-kiinteistöjen asiantuntijoita.

2 Tullin strategia

Tulli edistää tavarakaupan sujuvuutta ja varmistaa sen oikeellisuuden, tarjoaa asiakaslähtöisiä palveluita sekä suojaa yhteiskuntaa, ympäristöä ja kansalaisia. Tulli kantaa tehokkaasti tullit ja muut maahantuonnin verot ja maksut sekä torjuu ja tutkii rajat ylittävää rikollisuutta. Lisäksi Tulli laatii viralliset tilastot Suomen ulkomaankaupasta sekä tutkii elintarvikkeiden ja kulutustavaroiden turvallisuutta.

Tulli on valtiovarainministeriön tulosohejaama virasto, joka toimii yhteistyössä elinkeinoelämän sekä kotimaisten ja ulkomaisten viranomaisten kanssa. Tullin palveluksessa on noin 2 000 henkilöä. Suomen tulli on osa Euroopan unionin tulliliittoa, jossa noudatetaan yhteistä kauppapolitiikkaa.

2.1 Tullin strategiset painopisteet 2020–2023

Tullin strategian 2020–2023 missio on seuraavanlainen:

- Suojaamme ihmisiä terveydelle haitallisilta tavaroilta ja ympäristöä vaarallisilta aineilta.
- Tuemme ulkomaankaupan sujuvuutta ja yritysten tasapuolisia kilpailuedellytyksiä.
- Tarjoamme oivallisia palveluita tulliasioiden hoitamiseksi.
- Tuloksemme syntyvät yhdessä tekemällä.

Strategia ohjaa toimintaamme vuosina 2020–2023. Strategiassa on huomioitu toimintaympäristön muutokset ja 2020-luvun haasteet, joihin vastaamme valittujen kärkiteemojen ja toimeenpanosuunnitelmien avulla. Strategiassamme korostuvat yhteiskuntavastuu ja ihmiset – yhdessä olemme enemmän!

Strategian avulla toteutamme visiotamme: ”Enemmän kuin Tulli – yhdessä askeleen edellä”. Tullin tulevaisuuskuva eli visio ohjaa meitä kehittämisessämme ja kertoo, millainen toimija haluamme olla vuonna 2030.

Strategialla toteutamme Tullin lakisääteisiä tehtäviä niin, että huomioimme toimintaympäristön muutokset ja niiden tuomat vaatimukset toiminnassamme. Strategian avulla varmistamme, että hoidamme tehtävämme yhteiskuntavastuullisesti, vaikuttavasti, tehokkaasti ja taloudellisesti.

Strategiakauden keskeisiä teemoja ovat sidosryhmä- ja verkostoyhteistyö, yhteiskuntavastuu, tieto ja teknologia, henkilöstö ja osaaminen sekä johtaminen ja työkuultuuri. Strategian kärkiteemojen tavoitteissa ja toimenpiteissä korostuvat ennakoiva, uudistumiseen kannustava ja tavoitteellinen yhteinen työskentely, verkostomainen toiminta sekä organisaatorajat ylittävien kokonaisuuksien johtaminen prosesseina.

2.2 Hyvän työympäristön periaatteet

Tullin strategiaa toteutettiin 12 eri työkokonaisuudessa, joista työympäristöä käsittelevässä työkokonaisuudessa (työkokonaisuus G) laadittiin hyvän työympäristön periaatteet. Ne otetaan huomioon kaikissa tulevilla toimitilahankkeissa. Työympäristöperiaatteissa on noudatettu Senaatti-kiinteistöjen esittämää ja toimitilajohtamisessa yleisesti käytettyä kolmijakoa:

”Nykyaikainen työympäristö koostuu fyysisestä, rakennetusta tilasta, digitaalisesta/virtuaalisesta työympäristöstä ja sosiaalisesta ympäristöstä, jossa määritetään, miten tilaa käytetään ja miten siellä toimitaan yhdessä.”

Alla olevassa taulukossa on hyväksytty esitys Tullin työympäristöperiaatteiksi:

Fyysinen	Digitaalinen	Sosiaalinen
<ul style="list-style-type: none"> • Tiloja kehitetään ennen kaikkea toiminnallisten tarpeiden pohjalta. • Tullin tilat ovat tarkoituksenmukaisia, turvallisia, muunneltavia, ympäristöystävällisiä ja esteettömiä. • Tilat houkuttelevat käyttämään niitä ja tukevat työhyvinvointia. • Tiloihin on helppo saapua eri liikennevälineillä. • Tullin tuki- ja sosiaalitulat ovat toimivia ja viihtyisiä. • Tilat tukevat erilaisia tapoja tehdä töitä. Tilojen varaaminen on tarvittaessa helppoa. • Kalusteet, työvälineet ja varusteet ovat tarkoituksenmukaisia. • Tilat rakennetaan tukemaan uusimman tekniikan hyödyntämismahdollisuuksia • Tilat tukevat vuorovaikutusta ja yhtenäistä toimintakulttuuria. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tullin digitaalinen työympäristö on toimiva ja turvallinen kaikissa olosuhteissa. • Varmistetaan asianmukaiset olosuhteet tietoturvaa vaativaan työhön. • Uudet järjestelmät ja työvälineet otetaan käyttöön hallitusti ja ohjatusti. • Käyttäjille tarjotaan tukea digityövälineiden ja ohjelmistojen käyttöön. • Järjestelmät suunnitellaan käyttäjälähtöisesti, ja ne ovat päätelaiteriippumattomia. • Mahdollisimman moni järjestelmä toimii kertakirjautumisella. • Tarvittava, ajantasainen tieto on helposti saatavilla. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tullissa noudatetaan yhteisiä pelisääntöjä sekä digitaalisessa että fyysisessä työympäristössä. • Turvataan työrauha erityistä keskittymistä vaativaan työhön. • Toimitiloja koskevissa ratkaisuvaiheissa kuullaan tiloja käyttävää henkilöstöä useilla eri tavoilla. • Kohtaamiselle ja vuorovaikutukselle on houkuttelevia mahdollisuuksia sekä digitaalisessa että fyysisessä työympäristössä. • Etätö ja monipaikkainen työskentely on joustavaa tehtävissä, jotka eivät ole paikkasidonnaisia. • Tiloja kehitettäessä arvioidaan viranomaisten ja muiden yhteisöjen yhteiskäyttöisten tilojen hyödyntämismahdollisuudet.

Taulukko 1. Tullin työympäristöperiaatteet (Tullin strategian työkokonaisuus ”Työympäristöt”).

3 Tullin toimitilastrategia

Tullilla on moniin muihin valtion virastoihin verrattuna hyvin erilaisia tiloja toimistoista aina moninasiin erityistiloihin asti. Tässä Tullin toimitilastrategiassa kuvataan keskeiset toimitiloihin vaikuttavat muutostekijät ja se, miten muutostekijöihin reagoidaan asettamalla eri toimitilojen osaluille strategisia tavoitteita. Strategiassa kuvataan myös toimitilajohtamisen rakenteita ja vastuita.

Toimitilastrategian johtava periaate on, että Tullin toimitiloja kehitetään ennen kaikkea toiminnallisten tarpeiden pohjalta. Toimitilakehityksen on tuettava Tullin tehtävien toteuttamista ja työn sujuvuutta. Tullin toimitilojen suunnitelmassa on ennakoitava mahdollisuus supistaa sekä laajentaa tiloja muuttuvien tarpeiden mukaan. Skaalautuvuuden huomioon ottaminen koskee sekä tavallisia toimistotiloja että käyttö- ja paikkasidonnaisia tiloja. Tulevaisuudessa Tullin toimitiloissa tehdään enemmän töitä nimenomaan toimitilojen turva-alueilla, joten toimitiloja/turva-alueita pitää myös vyöhykkeistää monipuolisen työnteon mahdollistamiseksi tiloissa

Tullin toimitilastrategiaan pohjautuen on laadittu huhtikuuhun 2023 mennessä valtiovarainministeriön edellyttämä valtion toimitilastrategian toimeenpanosuunnitelma, joka on käytössä vuoteen 2030 asti.

3.1 Toimintaympäristön ja työn tekemisen muutokset 2030 asti

Joulukuussa 2021 hyväksyttiin valtion toimitilastrategia vuoteen 2030 asti. Siinä toimistotilojen mitoitus kiristettiin merkittävästi, ja uusi tavoite on 10 m²/htv. Valtiolle aletaan rakentaa yhteisiä työympäristöjä eli yhteiskäyttöisten toimistorakennusten verkostoa, joissa virastoilla keskimäärin ei ole omaa toimistotilaa, vaan työntekijät toimivat yhteiskäyttöisissä tiloissa. Tavoitteeksi on asetettu myös se, että yhteiskäyttötiloissa turvakriittiset viranomaiset voivat toimia keskenään.

Lisäksi valtion asiakaspalvelua keskitetään. Tavoitteena on, että yhdestä palvelupisteestä voitaisiin tarjota mahdollisimman monen viranomaisen palveluita. Tällaisten palvelupisteiden verkosto rakentuu yhteiskäyttöisten virastotalojen yhteyteen. Pienemmillä paikkakunnilla tukeudutaan yhteistyöhön esimerkiksi kuntien kanssa.

Eryistilojen eli käyttösidonnaisten tilojen osalta tavoitteeksi asetettiin käyttöasteiden kohottaminen. Lisäksi erityistilojen investointivaiheessa tavoitteena on kehittää toimintatapoja ja prosesseja ennen tilasuunnittelun toteuttamista sekä selvittää yhteiskäyttöisyyden mahdollisuudet ennen investointipäätöksiä. Eryistilojen investointipäätökset vaativat nyt tuekseen vaikutusten arvioinnin, jonka avulla toiminnan kehittämistä, käyttöasteiden kasvamista ja yhteiskäyttöisyyttä arvioidaan.

Valtiovarainministeriön ja Tullin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2022 on tunnistettu toimintaympäristön muutostekijöitä, joista Tullin kannalta merkityksellisiä toimintaympäristön muutostekijöitä ovat seuraavat:

- Julkisen talouden kestävyysvaje ja mahdolliset politiikkalinjausten muutokset
- Yhteiskunnan asenneilmaston muutos
- Ilmastonmuutos ja ekologinen kestävyyskriisi
- Kansainvälisen politiikan jännitteet ja kauppapolitiikan muutokset
- EU:n kehitys lähivuosina
- Uhkat: pandemiat, ympäristökatastrofit, cyberkriisit ja informaatiovaikuttaminen
- Kansainvälistyvä ja edistynyttä teknologiaa hyödyntävä rikollisuus

- Asiakastarpeiden ja teknologinen kehitys
- Työvoiman saatavuus, työn muutos, uudet tehtävät ja roolit.

Näistä muutostekijöistä osa on toteutunut, mikä on vaikuttanut tulevaisuuden toimitilaratkaisuihin ainakin seuraavilla tavoilla:

- Kansainvälisen politiikan jännitteet ja pandemia ovat vaikuttaneet rajanylityspaikkojen käyttäjämääriin ja tavaraliikenteeseen sekä etätöiden lisääntymiseen asiantuntijatyössä. Samalla Tullin työn turvallisuuslähtöiset tehtävät ovat lisääntyneet ja työskentely turva-alueilla on kasvanut.
- Asiakaspalvelu on digitalisoitunut, ja käyntiasiakkaiden määrät ovat vähentyneet edelleen.
- Ekologinen kestävyyskriisi on, ainakin joltain osin, toteutunut energian saatavuuden ja hintojen nousun takia.
- Monipaikkaisen työn tekemisen mahdollistaminen on ollut kilpailuvaltti työntekijämarkkinoilla.
- Digitaalisten työympäristöjen kehittäminen on keskeisessä roolissa nyt ja tulevaisuudessa.

3.2 Toiminnan erityispiirteiden vaikutus työympäristöön – käyttösidonnaiset tilat

Tullin työympäristön toimitilat voidaan jakaa karkeasti kahteen erityyppiseen kokonaisuuteen. Hieman alle puolet henkilöstöstä tekee tavanomaista toimistotyötä. Tavanomainen toimistotyö voidaan tehdä nykyaikaisissa, eri käyttötarkoituusvyöhykkeisiin jaetuissa toimistotiloissa ja yleensä myös paikkariippumattomasti. Modernit monitilaympäristöt ovat Tullissa laajalti käytössä uusissa tai hiljattain saneeratuissa kohteissa.

Hieman yli puolet Tullin henkilöstöstä työskentelee paikka- tai käyttösidonnaisissa tiloissa. Näissä työtehtävissä ei voi tehdä joko lainkaan etä- tai monipaikkaista työtä tai mahdollisuudet siihen ovat hyvin rajallisia. Monipaikkaisuus rajoittuu lähinnä yksittäisiin työtehtäviin, kuten etäkoulutuksiin tai kokouksiin osallistumiseen. Paikkasidonnaisia tiloja ovat muun muassa rajanylityspaikat maarajalla, tullilain mukaiset valvontatilat satamissa ja lentokentillä sekä muut erityistilat, kuten Tullilaboratorio. Käyttösidonnaisia tiloja ovat muun muassa arkistotilat, erityyppiset varasto- ja koulutustilat sekä merkittävä osa rikostorjunnan työ- ja erityistiloista. Paikka- ja käyttösidonnaisten tilojen suunnittelussa huomioidaan erilaiset työntekemisen tavat ja erilaiset työtehtävät. Käyttösidonnaisten tilojen käyttöasteet on pyrittävä määrittelemään jo etukäteen tiloja suunniteltaessa. Vastuullisuuteen kuuluu, että tilat tehdään todelliseen tarpeeseen ja käyttöön perustuen. Tilojen mitoitus arvioidaan tapauskohtaisesti, ja tilojen käyttöasteita myös mitataan.

Kaikki tilat on määritelty ja varusteltu tiedonhallintalain vaatimusten mukaisesti julkisiksi, hallinnollisiksi tai turva-alueiksi.

Tullin fyysinen asiakaspalvelupisteverkosto sijoittuu pääosin rajanylityspaikoille. Palvelujen sähköistäminen on mahdollistanut asiakaspalvelun siirtämisen lähes kokonaan verkkoon. Tarvittaessa liikkuvat ryhmät palvelevat asiakkaita ajanvarauksella rajanylityspaikoilla ja toimistoautoissa, jos sähköinen asiointi ei ole asiakkaalle mahdollista.

Käyttö- ja paikkasidonnaisten toimitilojen strateginen kehittäminen tehdään ensisijaisesti toiminnallisuusnäkökulma edellä. Jotta tämä on mahdollista, samalla kehitetään myös työskentelyprosesseja yhteistyössä tiloja käyttävän henkilöstön kanssa. Toimitilat mahdollistavat

uusimman tekniikan hyödyntämisen. Tilojen monikäyttöisyyttä tehostetaan Tullin sisäisesti samalla varmistaen, että toiminnoilla on tarkoituksenmukaiset tilat. Toimintaympäristön muutokset huomioidaan käyttö- ja paikkasidonnaisten tilojen kehittämisessä. Valtion toimitilastrategian linjaukset, tila- ja kustannustehokkuus, muuntojoustavuus, monikäyttöisyys sekä virastojen välinen yhteiskäyttöisyys huomioidaan siten, että toiminnalle asetetut vaatimukset täyttyvät ja tavoitteet saavutetaan. Tilat mahdollistavat joustavamman yhteistyön osastojen ja yksiköiden välillä. Rakentamisessa hyödynnetään myös keveämpiä ja tarvittaessa osin muuntojoustavia ratkaisuja erityisesti, jos käyttösidonnaisen tilan tarve ei ole pysyvää tai tarpeeseen joudutaan vastaamaan tiukalla aikataululla.

Tullilla on pitkäaikaisia kokemuksia virastojen yhteisten ja yhteiskäyttöisten toimitilojen hyödyntämisestä muun muassa itärajan rajanylityspaikoilla. Tilojen yhteiskäyttöisyys on arkipäivää, ja yhteistyö tiloissa sujuvaa. Yhteiskäyttöisten toimitilojen kehittäminen tehdään Tullin tarpeiden mukaisesti, mutta samalla otetaan huomioon ja sovitetaan yhteen toisten viranomaisten tarpeet.

Toimitilojen kehittämisessä huomioidaan myös erityyppiset tuki- ja sosiaalitalat. Rajanylityspaikoilla on ensiarvoisen tärkeää, että niin Tullin kuin Rajavartiolaitoksen henkilöstöllä on tasavertaiset mahdollisuudet pysäköintiin ja sähköautojen lataukseen. Erityisen tärkeää tämä on paikoissa, joissa julkisten kulkuvälineiden hyödyntäminen työmatkaliikenteessä on mahdotonta. Viranomaisten yhteisissä toimitiloissa noudatetaan yhteisiä pelisääntöjä sekä tilavyöhykeajattelua.

Toimintaympäristön muutos	Toimitilojen nykytilanne	Strateginen tavoite
Itärajan toimipisteiden rajanylitysten määrät ovat murroksessa.	Toimitilat on suunniteltu tämänhetkistä suuremmille rajanylitysmääriille, ja niiden muuntojoustavuus on rajallinen.	Tilat mitoitetaan käyttöasteen, liikennemuodon ja määrän sekä vuorovahvuuksien mukaisesti muuntojoustavin ratkaisuin.
Prosessit muuttuvat yhä digitaalisemmiksi, kun taas tarkastus- ja valvontatyö tehdään edelleen paikan päällä.	Käyntiasiakaspalvelutilat eivät välttämättä kaikilta osin vastaa nykyisiä volyymeja ja toimintatapoja, kun huomioidaan muun muassa palveluiden digitalisoituminen.	Tilat ja välineet suunnitellaan muuntojoustaviksi palvelemaan prosessia.
Tullin ja TUVE-ympäristön rinnakkainen käyttö on lisääntynyt.	Useita laitteita ja järjestelmiä on käytössä samanaikaisesti. Tämä hankaloittaa ja hidastaa työskentelyä sekä vie tilaa ja resursseja.	Toimitilat, työpisteet ja laitteet mahdollistavat sujuvan työskentelyn tarvittavilla järjestelmillä.
Paperiarkistoinnin määrä vähenee kaiken toiminnan sähköistymisen ja tiedonhallintalain myötä.	Käytössä ei ole sähköistä asianhallintajärjestelmää, sähköistä arkistointia eikä yhtenäisiä sähköisen allekirjoituksen käytäntöjä.	Paperisen aineiston säilytystarpeen pieneneminen huomioidaan uusissa hankkeissa.
Painopisteet muuttuvat maantieteellisesti ja liikennepaikan sisällä.	Nykyiset kiinteät rakennukset ja vuokrasopimukset rajoittavat muuntojoustavuutta.	Tarvitaan kevyempiä (siirrettäviä) halli- ja moduuliratkaisuja. Tavoitellaan joustavampia vuokrasopimuksia valvontatiloihin suhteessa liikenteeseen. Valvontatilojen sopimuksiin tarvitaan joustavat ehdot.
Valvontatekniikka kehittyy.	Tilojen muuntojoustavuus on rajallista.	Tilat mahdollistavat uuden tekniikan hyödyntämisen.

Tiskiasiointi vähenee.	Asiakaspalvelupisteet rakennettu paikan päällä tapahtuvaa asiointia varten.	Palvelumuotoilua hyödynnetään prosessien ja työympäristön kehittämisessä.
------------------------	---	---

Taulukko 2. Toimintaympäristön muutokset, toimitilojen nykytilanne ja strategiset tavoitteet, jotka liittyvät aiheeseen "Toiminnan erityispiirteiden vaikutus työympäristöön – käyttösidonnaiset tilat".

3.3 Toimistotilojen kehittäminen, toimistotilojen yhteiskäyttöisyys ja monipaikkainen työ

Muilla kuin turva-alueilla toimistotilan tarve on vähentynyt ja vähenee edelleen merkittävästi, sillä toimintaympäristö sekä työn tekemisen tavat ovat muuttuneet. Merkittävä osa asiantuntijatyöstä, joka ei edellytä työskentelyä toimistolla, tehdään tällä hetkellä etätöinä eli muualla kuin työnantajan tiloissa. Monipaikkaisuuden ja etätöiden lisääntyessä toimistolla tehtävän työn luonne on muuttunut.

Toimistotiloja suunniteltaessa huomioidaan, että tilat ja tekniikka tukevat tuloksellista toimintaa valtion toimitilastrategian mukaisesti. Toimistotilat ovat monitilaympäristöjä, jotka koostuvat erilaisista tiloista käyttötarpeen mukaan ja joissa voi vapaasti asettua omaa tarvetta vastaavaan tilaan. Tulevaisuutta silmällä pitäen on arvioitava, mitä erilaisia tiloja monitilaympäristössä jatkossa tarvitaan ja missä suhteessa. Suunnittelussa huomioidaan sekä tilan että tilankäytön joustavuus.

Toimistotilojen yhteiskäyttöisyys, myös virastorajojen yli, tuo lisäarvoa synergiaetujen lisäksi myös purkamalla siloja ja avartamalla työnteon kulttuuria. Monipaikkainen työ antaa työntekijälle joustavuutta työn tekemiseen elämäntilanteen mukaan ja vähentää matkustamista. Lisäksi se antaa rekrytoinnissa lisää mahdollisuuksia myös sellaisilla paikkakunnilla, joissa Tullilla ei ole omaa toimistotilaa ollenkaan tai sitä ei ole riittävästi. Monipaikkaisen työn hyödyt ulottuvat yksilöstä läpi koko yhteiskunnan globaalille tasolle asti.

Toimintaympäristön muutos	Toimitilojen nykytilanne	Strateginen tavoite
Monipaikkainen työn tekeminen (hybridityö) lisääntyy.	Toimistotilan tilantarve on vähentynyt merkittävästi etätöskentelyn myötä, ja työtä voidaan tehdä eri paikkakunnilta.	Toimistotilojen määrä tulee mitoittaa käyttötarpeen mukaiseksi seuraavilla tavoilla: <ul style="list-style-type: none"> - Käyttötarve mitoitetaan suhteessa eri paikkakunnille kohdistuvaan käyttötarpeeseen. Tilojen on oltava muuntojoustavia. - Hyödynnetään valtion yhteistä työympäristöverkostoa. - Selvitetään tulevaisuuden toimistokapasiteetti ja toimiston tilatyypit. Digitaalisia työvälineitä ja toimintatapoja kehitetään siten, että ne mahdollistavat monipaikkaisen työskentelyn turvallisesti.
Työyhteisöt (tiimit, osastot, ...) hajautuvat fyysisesti yhä enemmän.	Toimistotilat eivät enää etätöissä/monipaikkaisessa työssä toimi samalla tavalla yhteistyön ja yhteisöllisyyden tukena	Tilojen lisäksi sosiaalisen työympäristön toimivuutta tuetaan merkittävästi enemmän

		digitaalisin välinein ja toimintatavoin.
Turvallisuusympäristö toimistotyössä muuttuu.	Työtä tehdään yhä enemmän työnantajan tilojen ulkopuolella.	Huolehditaan henkilöstön tietoturvaosaamisesta ajantasaisella koulutuksella ja ohjeistuksella. Tarjotaan tietoturvalliset työvälineet monipaikkaiseen työhön.
Tiedonhallintalain vaatimukset muuttuvat.	Nykyisten tilojen valvonta ja suojaukset eivät kaikilta osin vastaa tiedonhallintalain vaatimuksia.	Huomioidaan turvallisuusluokitellun aineiston suojaaminen ja säilyttäminen. Tiloilla mahdollistetaan työtehtävien prosessien sujuminen huomioiden tiedonhallintalain vaatimukset. Digitalisoidaan paperiset prosessit ja aineistot.

Taulukko 2. Toimintaympäristön muutokset, toimitilojen nykytilanne ja strategiset tavoitteet, jotka liittyvät aiheeseen Toimistotilojen kehittäminen, toimistotilojen yhteiskäyttöisyys ja monipaikkainen työ”.

3.4 Terveyttä ja hyvinvointia edistävä työympäristö

Työympäristöllä on vaikutusta työssä suoriutumiseen ja työhyvinvointiin. Työympäristön tulee mahdollistaa tavoitteiden mukainen toiminta sekä luoda edellytykset terveelliselle ja turvalliselle työskentelylle.

Hyvät työolosuhteet syntyvät laadukkaasta sisäilmasta, valaistuksesta, akustiikasta, esteettömydestä, ergonomisista kalusteista ja työvälineistä sekä tilaratkaisuista, jotka tukevat sekä yhteistyötä että yksin tehtävää työtä. Erilaiset tilat ja vyöhykkeet luovat henkilöstölle mahdollisuuden valita kulloiseenkin tarpeeseen sopivimman tilan. Taukoihin ja palauttaviin hetkiin on myös tarjottava tilaa. Näin työpäivän aikana voi huolehtia omasta ja työyhteisön jaksamisesta sekä keskittymiskyvyn ja voimavarojen elpymisestä. Terveiden ja työhyvinvoinnin näkökulmasta tilojen tulisi myös edistää aktiivisuutta ja vähentää istumatyöstä syntyviä haittoja. Monimuotoinen työympäristö vaikuttaa positiivisesti yksilöiden ja tiimien suoriutumiseen sekä työviihtyvyyteen, kunhan tiloja osataan käyttää sovittujen pelisääntöjen mukaan.

Työskentely on siirtynyt yhä enemmän virtuaalisille alustoille, ja etä- ja hybridityö on useille arkipäivää. Fyysinen työympäristö toimii kohtaamisten ja yhteisöllisyyden alustana, mutta samat tarpeet tulisi pystyä täyttämään myös virtuaalisessa työympäristössä. Toimivat virtuaalialustat ja yhdessä sovitut käytänteet mahdollistavat yhteisöllisyyden rakentamisen, rakentumisen ja ylläpitämisen hybridityössäkkin. Spontaanit sekä hyvin suunnitellut virtuaaliset kohtaamiset virkistävät ja luovat työhön yhteistä imua.

Kotona tehtävän työn olosuhteisiin kohdistuvat samat laadulliset vaatimukset kuin toimistoihinkin; ergonomiaa, hyviä olosuhteita ja välineitä pitää ylläpitää myös kotioloissa. Tämän korostaminen on tärkeää, ja työnantaja voi edesauttaa hyvinvointia tarjoamalla tukea kotitoimiston varustamiseen.

Jo laajalti omaksuttu etä- ja hybridityömalli toimii tulevaisuudessa tehokkaana apuna mahdollisten uusien pandemioiden ilmaantuessa. Työskentely voi jatkua laajamittaisesti ja saumattomasti erityistilanteissa etänä.

3.5 Yhteistyö ja verkostot

Toimitilahankkeissa toimimme yhteistyössä ja luomme yhteiset toimintamallit Tullin osastojen, Tullilaboratorion sekä hallinnon toimintojen (henkilöstöhallinto, taloushallinto, tietohallinto, materiaalihallinto, hankinnat-toiminto ja organisaatioturvallisuus) kesken.

Vuokraamme pääsääntöisesti tilamme Senaatilta valtion kiinteistökannasta tai heidän edelleen vuokraamana yksityiseltä sektorilta. Yksityisen sektorin toimijoita ovat myös liikennepaikan pitäjät satamissa ja lentokentillä sekä joillakin rautatieasemilla (tullilain mukaiset valvontatilat). Käytämme mahdollisuuksien mukaan valtion yhteisiä työskentelytiloja, ja lisäämme niiden käyttöä ottaen huomioon tietoturvallisuuden.

Haemme yhteisiä tilaratkaisuja myös muiden PTR-viranomaisten kanssa. Itärajalla teemme yhteistyötä muun muassa Rajavartiolaitoksen kanssa, jonka kanssa Tullilla on käytössä rajanylityspaikoilla yhteisiä tiloja.

Lisäksi yhteistyöstä rajanylityspaikoilla on olemassa Väyläviraston ohje ”Rajanylityspaikat: Toimijoiden väliset vastuut ja yhteistyö”.

Norjan vastaisella rajalla käytämme Norjan tullin kanssa yhteisiä rajanylityspaikkarakennuksia, joista kustannukset toimitilamenoista maksetaan puoliksi.

Valtion toimitilastrategia ohjaa käyttösidonnaisten tilojen yhteiskäyttöisyyteen sekä turvallisuuskriittisten viranomaisten toimistotilojen yhteiskäyttöisyyteen. Tulli haluaa olla tässä kehittämistyössä mukana ja samalla ottaa huomioon sen, että ratkaisut eivät haittaa Tullin perustehtävän toteuttamista ja turvallisuusvaatimukset tulevat huomioiduksi.

3.6 Toimitilaturvallisuus ja varautuminen

Tullin toimintaa ja toimitilaturvallisuuden toteuttamista ohjaavat tiedonhallinnasta ja viranomaisen julkisuudesta sekä tietojen luokittelusta annetut säädökset, määräykset sekä Tullin ohjeet. Näiden säädösten, määräyksien ja ohjeiden kuvaamia veloitteita noudatetaan ja sovelletaan Tullin käytössä oleviin tiloihin, tilaturvallisuusratkaisuihin sekä tietojen turvallisuusluokituksen perusteella edellytettäviin turvallisuusalueisiin (hallinnolliset alueet ja turva-alueet) ja erilaisiin erityistiloihin.

Toimitilaturvallisuuden kokonaishallinnan kannalta on oleellista saavuttaa sellainen turvallinen työympäristö, joka keskeisiltä osiltaan vastaa tunnistettuihin uhkiin. Tilojen turvallisuusratkaisut suunnitellaan siten, että lakiperusteiset sekä riskiperusteiset turvallisuusvaatimukset täyttyvät. Lisäksi suunnittelussa huomioidaan aina tila- ja toimintokohtaiset erityispiirteet ja -tarpeet sekä turvallisuusympäristön muutokset.

Tilojen turvallisuussuunnittelu ja turvallisuustoimenpiteiden toteutus perustuvat lainsäädäntöön ja riskien arviointiin. Riskienhallintaprosessin avulla varmistetaan, että tilat ja niiden turvallisuustoteutukset vastaavat tunnistettuja ja arvioituja riskejä ja uhkia ja että mahdolliset jäännösriskit on tunnistettu ja saatettu hyväksyttävälle tasolle. Riskiperusteisen turvallisuussuunnittelun myötä turvallisuusvaatimuksia on mahdollista täyttää kompensoivilla toimenpiteillä, joilla päästään haluttuun turvallisuustasoon ja voidaan samalla saavuttaa merkittäviäkin kustannussäästöjä. Tilojen turvatoimien ja koko turvallisuusjärjestelmän tarkoituksenmukaisuus arvioidaan uudelleen säännöllisin väliajoin tai silloin, kun tiloissa tai toiminnoissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Toimitilaturvallisuuden pääperiaatteena on, että tilojen fyysiset turvatoimet toteutetaan monitasoisen suojaamisen periaatetta noudattaen. Fyysisiä turvatoimia täydennetään turvallisuutta ylläpitävillä hallinnollisilla ja fyysisillä menettelytavoilla – näin ollen Tullin henkilöstö vastaa omalta osaltaan toimitilaturvallisuuden toteuttamisesta noudattamalla Tullin turvallisuusohjeita turvallisuuden eri osa-alueilta.

Valmiuslaissa säädetään varautumisvelvollisuudesta, joka koskee myös Tullia. Tätä varten Tullissa tehdään valmiussuunnitelmia ja valmistellaan etukäteen poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa. Lisäksi tehdään muita toimenpiteitä, jotta tehtäviä voidaan hoitaa mahdollisimman hyvin myös poikkeusoloissa.

Toimintaympäristön muutos	Toimitilojen nykytilanne	Strateginen tavoite
Turvallisuustoimenpiteet lisääntyvät.	Nykyiset toimitilat suunniteltu ja toteutettu lievemmillä vaatimuksilla kuin mitä tiedonhallintalaki vaatii.	Olemassa olevien ja toteutettavien toimitilojen turvallisuustoimenpiteet vastaavat uhkiin.
Muuttunut turvallisuustilanne korostaa vierailijakäytäntöjen kehittämistarvetta.	Tiloista puuttuu niin kutsutut vierailijoiden turvatarkastustilat.	Vierailijakäytäntöjä ja tiloja kehitetään sekä henkilökuntaa koulutetaan.
Hybridiuhkien mahdollisuus ja sähkökatkojen todennäköisyys on lisääntynyt.	Kaikkien toimipisteiden verkkoyhteyksien kahdentaminen ei ole ollut mahdollista.	Varmistetaan verkkojen toimivuus ja varaudutaan varajärjestelyihin. Palvelinsalien toimintavarmuutta lisätään sopimusteitse.
Valtion yhteisten työympäristöjen käyttö alkaa strategiakaudella.	Valtiolla ei ole vielä selkeää mallia tilojen käyttöoikeuksien laskuttamisesta eikä tilojen käytöstä.	Luodaan ohjeet turvallisiin toimintatapoihin valtion yhteisissä työympäristöissä. Seurataan aktiivisesti yhteisten työympäristöjen kehittämistyötä.
Kriisitilanteiden ja vakavien poikkeustilanteiden riski on kasvanut.	Kaikille on osoitettu toimitilat.	Määritellään toiminnot, joiden toimitilat on turvattava poikkeusolosuhteissa.
Yhteiskäyttöisten toimitilojen takia tulee tarve TUVE-koneiden käytölle valtion yhteisissä tiloissa.	Käytännöt puuttuvat vielä.	Luodaan yhteneväiset ohjeet ja käytännöt.

Taulukko 3 Toimintaympäristön muutokset, toimitilojen nykytilanne ja strategiset tavoitteet, jotka liittyvät aiheeseen "Toimitilaturvallisuus ja varautuminen".

3.7 Ympäristötavoitteet ja yhteiskuntavastuu

Kestävä kehitys, ekologinen vastuullisuus ja työn tekemisen tapa vaikuttavat toimitilojen kehittämiseen.

Toimitiloilla on merkittävä vaikutus ympäristökuormitukseen. Tiloissa käsitellään ja lajitellaan jätteitä sekä kulutetaan paperia ja materiaaleja. Lisäksi tilojen sijainti vaikuttaa matkustamiseen. Ekologisuuden kannalta tärkeimmät tekijät ovat mahdollisimman pienet toimitilat ja korkeat käyttöasteet. Tästä syystä tilat mitoitetaan toiminnan tarpeen ja käyttöasteen mukaan. Lisääntynyt hybridityö vähentää erityisesti toimistotilan tarvetta, ja tavoitteena onkin vähentää toimistotilan määrää noin 25 % verrattuna vuoteen 2022. Näin voidaan saavuttaa valtion toimitilastrategian mukainen toimistotilan neliömetrimäärätavoite 10 m²/htv. Tavoite on tarkoitus saavuttaa vuoteen 2030 mennessä, ja sen toteutumista seurataan toiminnoittain HTH-järjestelmällä.

Toiminnan prosesseilla on vaikutus tilojen vastuullisuuteen. Tämän vuoksi myös toiminnan tulevaisuudennäkymiä pitää tarkastella samalla, kun päätetään vastuullisista tilaratkaisuista.

Toimintaympäristön muutos	Toimitilojen nykytilanne	Strateginen tavoite
Kestävä kehitys ja ekologinen vastuullisuus painottuvat.	Toimipistekohtaiset ratkaisut eivät välttämättä täytä ekologista vastuullisuutta. Hyviä ja ergonomisia kalusteita tulisi kierrättää tehokkaammin.	Toimitilojen muutoshankkeissa huomioidaan kestävä kehitys ja ekologinen vastuullisuus muun muassa seuraavilla tavoilla: vähähiilinen rakentaminen, tilankäytön tehokkuus ja tilojen sijainti hyvien yhteyksien varrella.
	Toimitilojen energiatehokkuus on osin matala, ja osa tiloista käyttää fossiilisia energialähteitä.	Energian ja veden kulutusta vähennetään. Käytetään fossiilivapaita energianlähteitä, ja suositetaan uusiutuvaa energiaa. Toimitilojen muutos- ja hankintaprojekteissa parannetaan energiatehokkuutta.
	Jätteiden lajittelu on osin puutteellista.	Ekologinen vastuullisuus huomioidaan kiinteistön ja tilojen ylläpidossa (siivous ja jätteet).
	Piha-alueita ei ole huomioitu.	Luonnon monimuotoisuuden huomioidaan piha- ja viheralueilla. Rakennetaan viherkattoja
Työntekemisen tapa on muuttunut osittain paikkariippumattomaksi.	Murrostilanne: Yksiköillä on omat linjaukset uusista toimintatavoista. Toimistojen työpisteet varusteineen ovat vajaakäytössä.	Selvitetään mahdollisuutta tukea kotona tehtävää työtä. Selvitetään toimistotilojen muuttuneet käyttötarpeet. Tilat muutetaan vastaamaan uusiin tarpelsiin, ja vajaakäyttöisistä tiloista luovutaan.
Valtion yhteiskäyttötiloja tulee useampaan kaupunkiin.	Toimistotilat eivät ole pääsääntöisesti yhteiskäyttöisiä. Tullin toimistotilat ovat paljolti tyhjillään.	Yhteiskäyttöä lisätään mahdollisuuksien mukaan.

Taulukko 4. Toimintaympäristön muutokset, toimitilojen nykytilanne ja strategiset tavoitteet, jotka liittyvät aiheeseen ”Ympäristötavoitteet ja yhteiskuntavastuu”.

3.8 Riskien hallinta

Toimitilojen riskienhallinta on osa Tullin riskienhallintatoimintaa. Toimitilariskit kartoitettiin vuodenvaihteessa 2021–2022, ja niitä on kuvattu myös Tullin strategian työympäristötyössä (työkokonaisuus G). Tulevaisuuden näkymiä ja riskejä on arvioitu tämän toimitilastrategian luvussa ”2.1. Toimintaympäristön ja työn tekemisen muutokset 2030 asti”.

Toimitilojen muunneltavuus ja joustavuus on yksi tärkeimmistä toimitilariskien hallintakeinoista. Tämä tarkoittaa muuntojoustavia ja yhteiskäyttöisiä toimistotiloja, kontti- ja mobiiliratkaisuja erityistiloissa sekä moduulirakentamisen hyödyntämistä.

Rakentamisen kustannukset ovat olleet nousussa viimeisen vuoden aikana. Erilaiset turvallisuusratkaisut ja rakentamisen laatuvaatimukset nostavat kustannuksia. Jotta toimitilakustannukset pysyvät kurissa eikä hallitsematonta nousua pääse syntymään, rakentamishankkeet on priorisoitava ja jännösarvoriski arvioitava.

Yllättävät henkilöstölisäykset saattavat myös lisätä toimitilakustannuksia. On tärkeää, että henkilöstöhallinto tekee yhteistyötä toimitilavastaavien kanssa, jotta tilatarpeista on riittävän aikaisin tietoa. Näin voidaan pyrkiä etsimään yhdessä joustavia toimitilaratkaisuja, jotka eivät aiheuttaisi yllättävää kustannusnousua.

Tullin riskienhallintapolitiikka linjaa riskienhallinnan menettelyjä myös toimitilajohtamisessa. Riskihallinnan menettelyjä ovat muun muassa:

- Riskienhallinta tukee Tullin toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista sekä toiminnan turvallisuutta ja häiriötöntä jatkuvuutta.
- Riskienhallinta auttaa ennakoimaan tulevaa ja siten vähentää toiminnallisia yllätyksiä ja tappioita. Tullissa havaitaan toimintaa uhkaavat riskit nopeammin ja ryhdytään hallintatoimiin, jolloin yllätykset ja niihin liittyvät menetykset ja kustannukset vähenevät.
- Riskienhallintaan kuuluu myös toimintaympäristön muutosten systemaattinen ja säännöllinen tarkastelu sekä vahvuuksien ja mahdollisuuksien aktiivinen hyödyntäminen.
- Toimitilastrategia tukee toimitiloihin liittyvää riskien hallintaa.
- Toimitilajohtamisen riskien hallinta on osa työpaikan johtamisen ja toiminnan prosesseja.
- Tärkeimmät riskit tunnistetaan ja niiden merkitys arvioidaan säännöllisesti, ja tarvittavat riskiä hallitsevat ratkaisut tehdään muun päätöksenteon ja toiminnan yhteydessä.

Toimitilajohtamisessa havaitut riskit olivat edellisellä strategiakaudella seuraavat:

- Toimitilajohtamisen epäselvät roolit ja vastuut. Tarvitaan selkeät, läpinäkyvät prosessit ja vastuut päällekkäisen työn välttämiseksi.
- Priorisoinnin puute. Päätöksiä tehdään yksittäisistä kohteista, pitkän tähtäimen kustannustietoutta ei ole eikä siten myöskään näkyvyyttä resurssitarpeesta. Toimitila- ja hankintamenojen merkitys on tunnistettu, mutta ydintoiminnalle tuotettavia hyötyjä ei pystytä (välttämättä) tunnistamaan ja mittaamaan luotettavasti tai mittauksia käyttämään hankkeiden priorisoinnissa.
- Hyvän työympäristön tavoitteiden toteutumatta jääminen.
- Epäonnistuminen yhteiskuntavastuun huomioimisessa ja ympäristötavoitteiden saavuttamisessa. Ratkaisujen pitää olla yhteiskuntavastuullisia tilan tai rakennuksen elinkaaren aikana. Tilat on mitoitettava oikein suhteessa liikennemuotoon, liikenteen määrään ja käyttötärpeeseen.
- Hankehallinnan puutteet. Usein yritetään selviytyä hanke ja sopimus kerrallaan rakennusalan haasteiden, hankintalain vaatimusten ja jatkuvien muutosten keskellä.
- Tilaturvallisuus ja varautuminen. Turvallisuusvaatimukset nostavat tilakustannuksia. Riskit on arvioitava suhteessa niiden todennäköisyyteen, vaikutukseen ja kustannuksiin. Häiriöt toiminnan jatkuvuudessa on kyettävä ratkaisemaan varautumalla.

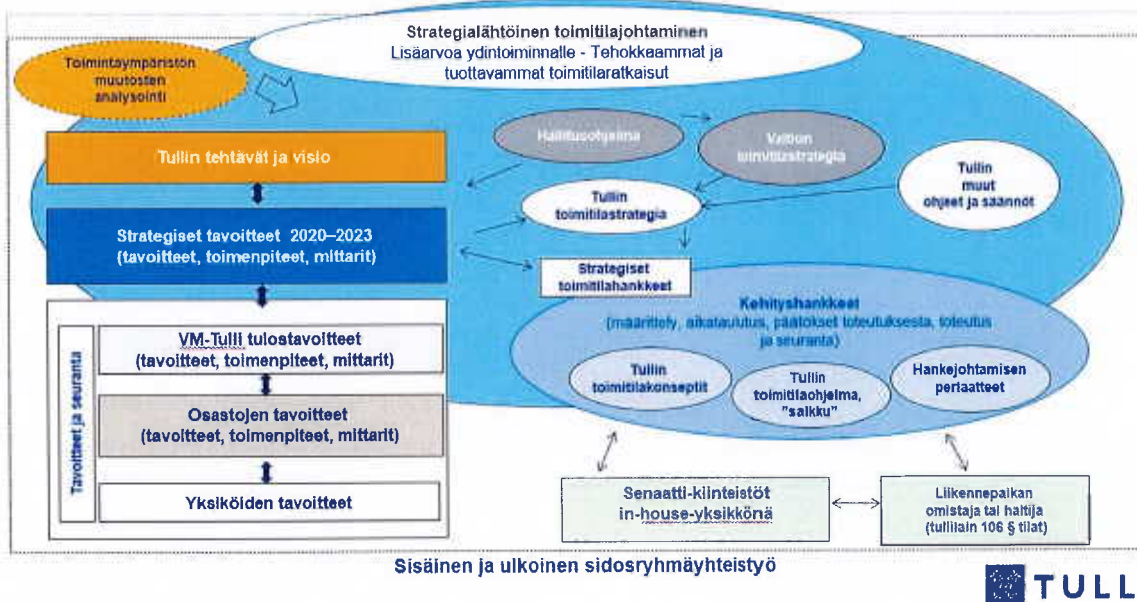
4 Toimitilajohtaminen

4.1 Toimitilajohtamisen ohjaus Tullissa

Tullin toimitilajohtamisen ohjaus perustuu Tullin toimitilastrategian linjauksiin. Toimitilastrategian lähtökohdina ovat Tullin nykyinen strategia, valtion toimitilastrategia ja erilaiset Tullin ohjeet ja säännökset. Lisäksi toimitilajohtamiseen vaikuttavat valtiovarainministeriön kanssa tehtävät tulossopimukset sekä Tullin yksiköiden tavoitteet. (Kuva 1.)

Tulevaisuudessa työympäristön (sosiaalinen, digitaalinen ja fyysinen) kokonaisvaltaisessa kehittämisessä tarvitaan yhä enemmän yhteistyötä eri asiantuntijoiden kanssa niin Tullin sisällä kuin yhteistyökumppaneidenkin kanssa. Monikanavaisissa monitoimijahankkeissa roolien ja vastuiden pitää olla selkeät. Resurssit on käytettävä tehokkaasti. Toimitilastrategia on väline, jolla ohjataan toimitilojen kehittämistä yhteisesti sovittujen päätösten mukaisesti.

Toimitilajohtamisen ohjaus Tullissa

Kuva 1. Toimitilajohtamisen ohjaus Tullissa.

4.2 Toimitilajohtamisen roolit ja vastuut, toimitila- ja liikennealuehankkeet

Materiaalihallinto vastaa toimitilajohtamisesta strategioiden, osastojen tarveselvitysten sekä Tullin johtoryhmän ja materiaalihallinnon johtoryhmän priorisoinnin mukaisesti.

Materiaalihallinto vastaa myös toimitilojen, liikennealueiden sekä väistö- ja varatilojen suunnittelusta ja kehittämisestä. Se valvoo hankkeiden suunnittelua ja toteuttamista ja toimii käyttäjän edustajana. Materiaalihallinto seuraa tilojen laatua, käyttöastetta ja kustannuksia sekä tekee näiden perusteella esityksiä tilojen kehitystarpeista. Se valmistelee merkittävien toimitilahankkeiden hankeperustelut.

Materiaalihallinto tai tarvittaessa Tullin yksikkö esittää materiaalihallinnon johtoryhmälle toimitila- tai liikennealuehankkeiden käynnistämistä. Isoimmat hankkeet viedään materiaalihallinnon johtoryhmästä edelleen käsiteltäväksi Tullin johtoryhmään.

Hankkeen käynnistämisestä päättää hallinto-osaston päällikkö tai hänen esityksestään pääjohtaja.

4.3 Seurantamittarit

Keskeisiä seurattavia mittareita ovat käyttösidonnaisten tilojen käyttöaste (esim. tuntia viikossa/vuodessa) ja kustannustehokkuus (euroa/m²/vuosi).

Tavoitteena on pienentää toimistotilan käyttöä 25 % vuosien 2022–2030 aikana. Toimistotilan maksimineliömetrimäärä on 10 m²/htv.

Työympäristön toimivuutta arvioidaan erilaisilla kyselyillä, kuten VM Baro-henkilöstötutkimuksella, hankkeisiin liittyvillä kyselyillä ja Senaatin toteuttamilla erilaisilla palautekyselyillä.

Materiaalihallinto seuraa tilojenkäytön tehokkuutta säännöllisesti yhdessä toimijoiden kanssa ja raportoi havainnoistaan materiaalihallinnon johtoryhmälle ja tarvittaessa Tullin johtoryhmälle.

Helsingissä 26.4.2023

Pääjohtaja

Hannu Mäkinen

Hannu Lappi

Johtaja

Liitteet:

- Liite 1. Valtion yhteinen strategian toimeenpanosuunnitelma
- Liite 2. Tiedossa olevia merkittäviä Tullin toimitilahankkeita 2022–2030
- Liite 3. Valtioneuvoston periaatepäätös valtion toimitilastrategiaksi